

Teoria inteligencji wielorakich Howarda Gardnera

Howard Gardner podważa założenie o istnieniu tylko jednego typu inteligencji, twierdzi on że człowiek ma bardzo indywidualną drogę uczenia się, poznawania i rozumienia świata. Jesteśmy tak różni ponieważ na naszą własną inteligencję składają się różne jej kombinacje. Gardner zidentyfikował 8 rodzajów inteligencji człowieka. Nie chodziło mu jednak o dokładną liczbę rodzajów, ale o biologiczny potencjał, jaki posiada każdy człowiek. **Każdy z nas ma bowiem osobisty profil zdolności, z którymi się urodził i własne możliwości ich rozwoju.**

Każdy człowiek jest wyjątkowy, może rozwijać nie tylko zdolności specjalne, ale także swoje słabsze strony dzięki wykorzystywaniu swoich mocnych stron. Z teorii inteligencji wielorakich wynikają dwie bardzo istotne tezy:

1. **wszyscy ludzie posiadają każdy rodzaj inteligencji**
2. **nie istnieją dwie osoby, których profil inteligencji byłby identyczny**

Poszczególne inteligencje są w różnym stopniu rozwinięte, funkcjonują we wzajemnych połączeniach i wspólnie tworzą indywidualny profil inteligencji. Każdy rodzaj inteligencji może być modyfikowany i rozwijany dzięki właściwej stymulacji.

Profil inteligencji jest dynamiczny i podlega ciągłym zmianom. Poznanie profilu inteligencji człowieka, czyli układu jego mocnych i słabych stron, określenie w jaki sposób człowiek jest zdolny, pozwala rozwijać i wykorzystywać cały wachlarz jego możliwości.

Powinniśmy dążyć do możliwie pełnego rozwoju wszystkich sfer.

RODZAJE INTELIGENCJI

Inteligencja językowa:

Charakterystyczne jest zainteresowanie światem słowa mówionego i pisanego, umiejętność wypowiadania się i logicznego ujmowania zdarzeń; wrażliwość na rymy, znaczenie słów, dźwięki. Świat rozumiany i odbierany jest poprzez słowo.

Dzieci, u których dominuje inteligencja językowa:

- lubią mówić, opowiadać i słuchać opowieści
- przejrzyście wypowiadają się, używają bogatego słownictwa
- mają łatwość uczenia się słów w językach obcych
- mają dobrą pamięć słuchową
- chętnie i często zadają pytania
- lubią recytować wiersze, łatwo je zapamiętują

Inteligencja matematyczno- logiczna

Charakterystyczne jest zainteresowanie światem przedmiotów, symboli liczbowych i operacji matematycznych. Świat odbierany i rozumiany jest poprzez liczby oraz ciągi zdarzeń.

Dzieci, u których dominuje inteligencja matematyczno- logiczna:

- myślą logicznie
- lubią precyzyjne instrukcje
- są konkretne i dociekliwe
- lubią badać i zbierać informacje
- lubią gry logiczne i łamigłówki
- z łatwością dostrzegają związki przyczynowo skutkowe
- lubią przeliczać różne rzeczy
- rozumieją znaczenie symboli

Inteligencja ruchowa

Charakterystyczna jest zdolność wykorzystywania własnego ciała, ukierunkowanego ruchu oraz sprawne posługiwanie się przedmiotami. Świat odbierany i rozumiany jest poprzez ruch i kontakt fizyczny.

Dzieci, u których dominuje inteligencja ruchowa:

- lubią ćwiczenia fizyczne, zabawy ruchowe
- potrafią własnym ciałem wyrażać emocje
- łatwo uczą się różnych sprawności ruchowych
- mają dobre wyczucie odległości i przestrzeni
- mają dobrą koordynację ruchową
- posiadają dobre wyczucie własnego ciała
- w czasie rozmowy używają mowy ciała gestykują

Inteligencja wizualno- przestrzenna

Charakterystyczna jest zdolność do tworzenia w umyśle obrazów, relacji przestrzennych oraz wizualizacji. Świat odbierany i rozumiany jest poprzez obraz i formy przestrzenne.

Dzieci, u których dominuje inteligencja wizualno- przestrzenna:

- mają zdolność dostrzegania szczegółów otaczającego świata
- są wrażliwe na kształty, linie, przestrzeń, kolory

- mają pamięć obrazową
- lubią bawić się układankami, labiryntami, mapami
- lubią rysować, rzeźbić, wycinać, lepić, modelować
- mają dobrze rozwinięty zmysł dotyku
- łatwo odnajdują drogę w nowym miejscu
- rozumieją schematy rysunkowe
- lubią sprawdzać w jaki sposób coś działa
- chętniej słuchają czytanego tekstu, gdy jest on ilustrowany

Inteligencja muzyczna

Charakterystyczna jest łatwość percepcji i tworzenia muzyki, muzykalność, dostrzeganie i rozumienie struktury utworów muzycznych. Świat odbierany i rozumiany jest poprzez dźwięki, rytm, melodię i kompozycję.

Dzieci, u których dominuje inteligencja muzyczna

- łączą muzykę z emocjami i własnym nastrojem
- mają poczucie rytmu
- lubią śpiewać
- są wrażliwe na wszelkie dźwięki
- mają dobry słuch muzyczny
- lubią słuchać muzyki
- mają swoje ulubione piosenki, utwory
- nuca, mruca, podśpiewują podczas zabawy
- lubią wydobywać dźwięki z przedmiotów „niemuzycznych”

Inteligencja przyrodnicza

Charakterystyczna jest duża wrażliwość, zdolność dostrzegania wzorców w naturze, rozpoznawania i kategoryzowania przedmiotów oraz świata fauny i flory. Świat odbierany i rozumiany jest poprzez naturalne środowisko i otoczenie.

Dzieci, u których dominuje inteligencja przyrodnicza:

- są ciekawe świata
- „rozumieją „ świat roślin i zwierząt
- lubią przebywać na świeżym powietrzu
- lubią samodzielnie eksperymentować, doświadczać
- dostrzegają zależności i wzorce w przyrodzie
- fascynuje je otaczający świat
- kolekcjonują okazy przyrodnicze
- zbierają albumy, obrazki czy książki o tematyce przyrodniczej
- dobrze opiekują się zwierzęciem, rośliną
- mają własny ‘ogródek’ choćby w doniczce

Inteligencja intrapersonalna

Charakterystyczna jest wysoka samoświadomość, zdolność do refleksji nad sobą, własnym zachowaniem i postępowaniem, motywacją i emocjami, poszukiwanie odpowiedzi na trudne pytania. Świat postrzegany jest przez pryzmat własnej osoby.

Dzieci, u których dominuje inteligencja intrapersonalna:

- lubią pracować samodzielnie
- znają i wykorzystują swoje mocne strony
- budują wewnętrzną motywację
- chętnie przebywają same, wykonują wtedy ulubione zajęcia
- są zaradne, niezależne
- umieją wyrazić swoje uczucia
- lubią decydować o sobie

Inteligencja interpersonalna

Charakterystyczna jest zdolność do wchodzenia w interakcje z innymi, rozumienia innych ludzi, współodczuwania oraz umiejętność komunikowania się, negocjowania i wypracowywania kompromisów. Świat postrzegany jest przez pryzmat drugiego człowieka.

Dzieci, u których dominuje inteligencja interpersonalna:

- lubią i potrafią pracować w grupie
- łatwo nawiązują kontakty społeczne
- mają zdolności przywódcze
- są komunikatywne
- potrafią słuchać innych
- zachowują asertywność przy konfrontacji
- są lubiane przez rówieśników
- dbają o dobre relacje z innymi osobami
- wczuwają się w sytuacje i problemy innych

Opracowały: Iwona Kubica

Małgorzata Ożóg

na podstawie książki „Wielorakie podróże- edukacja dla dziecka” Aldony Kopik i Moniki Zatorskiej